

Ta zavrnil je začetkom govora očitane predgovornika zoper sedanjo vlado, priznajoč da ima kmetijstvo boriti se zoper veliko in težkih težav in zaprek, da je pa pri takih zaprekah naj pred treba premisliti ali so take, da jih more odstraniti ministerstvo ali pa vlada, naj bode že imena, katerega koli.

Da je pa ravno sedajna vlada mnogo storila za kmetijstvo v kljub slabih splošnih državnih denarnih razmer in stalnega primanjkljaja, dokaže govornik iz številnih državnih proračunov počenši z letom 1868 do 1878, dalje 1883 in 1888. Državne podpore za kmetijstvo znašale so leta 1878. 370,000 gld., leta 1888. znašajo 498500 gld. skupna svota povzdigi kmetijstvo namenjenih podpor pa je znašala leta 1878. 2,523.320 gld., leta 1888. pa znaša: 4,9346.90 gld., toraj skoraj še enkrat toliko. Tudi pri državnih gozdih, rudniskih grajščinah kaže se napredek dohōdkov ako ravno imajo te posestva in podjetja boriti se z enakimi težavami, kakor kmetijstvo sploh. Govornik omenja še posebej državnih gozdov na Kranjskem, rudnika Idrijskega in prestopi potem k posebnem gospodarskem razmeram na Kranjskem. —

Drugi dan v petek, nadaljevala se je ta razprava in bo, kakor kaže v torek sklenjena, potem je še rešiti pravosodno ministerstvo.

Iz Ljubljane. — Binkošti praznovali smo letos tudi po Slovenskem v resnici krasne. Vreme bilo je, razun v Ljubljani, komaj vidljivega dežja proti Logatcu tje pa prav izdatnega naliva zelo lepo. V Ljubljani, posebno pa na kolodvorih, videti je bilo mnogo ptujcev, ker vsled železničnih zvez postali so binkoštni prazniki dnevi splošnega romanja navskriž države. Z Dunaja prihaja brezštevilnih potovalcev v dežele okoli, deželani pa vrejo na Dunaj, da si v praznikih in lepem letnem času ogledajo tamošnje nove zanimivosti. Na Kranjsko izrekoma mnogo ptujcev vleče Postojnska jama, Bled, Kamnik, pa tudi belo Ljubljano si ptujci radi ogledavajo. — Vrh tega privrejo birmanci v Ljubljano z vseh delov dežele, in botri razkazavajo se v svoji lepoti in v deloma jako okusnih narodnih nošah. Tako je bilo tudi letos veliko število birmancev in pred Šenklaščem pa tudi po drugih krajih mesta bilo je vse živo binkoštnih prazničnih gostov.

— Državni zbor pričel je minuli četrtek razpravo proračuna poljedelskega ministerstva. Koj prvi dan, akoravno v neugodni, pozni uri, prišel je k besedi naš poslanec dr. Poklukar, ki je priznavajoč sicer splošno-neugodne razmere s številkami prejšnjih proračunov in letošnjega, zavračal neopravičene napade prvega govornika na poljedelskega ministra. Prestopivši k gospodarskim razmeram dežele Kranjske ponovil je dr. Poklukar ono priznanje in pa posebne zahvale, katere je že deželni zbor kranjski pri različnih prilikah izrekel gospodu poljedelskemu ministru, potem pa je navajal posebne želje in prošnje glede različnih strok gospodarstva: rastlinstva, živinoreje in zboljšavanja, izre-

koma odstranjenja škode po vodah, vse to v velikih potezah, ter je sklenil svoj eno uro trajajoči govor s prošnjo, da bi vlada v prihodnje z enako naklonjenostjo pa z izdatnejšimi podporami na pomoč prihajala poljedelstvu dežele Kranjske. — Prilično prijavimo ves govor, danes pa že lahko omenimo, da se je minister govorniku jako ljubeznjivo zahvalil za izrečeno mu priznanje glede izrečenih želja pa je odgovoril minister: pred vsem se moram zahvaliti za migljaje, katere mi je dal na različne strani poslarec dr. Poklukar. Gotovo se bodo v poljedelskem ministerstvu najtemeljitejše pretresali in v kolikor je mogoče, se bodo tudi spolnili. — Po končanem poljedelskem ministerstvu pride na vrsto ministerstvo pravosodja, kjer bode zopet poslanec dr. Ferjančič branil stališče narodnosti slovenske v področji pravosodja.

— Posvetovanje zastopnikov kmetijstva prične se jutri dne 24. maja ob 10. uri dopoldne v poljedelskem ministerstvu na Dunaji v ta namen, da bi se rešilo vprašanje: ali in kako bi se mogli kmetovalci samineposredno vdeleževati zalaganja vojaštva s potrebnimi poljskimi pridelki: kruhom, ovsom, senom, slamo in drvimi. — Vprašanje to proži in razpravlja se že več let v krogih zastopnikov kmetijstva. Morebiti, da se sedaj s posredovanjem poljedelskega ministerstva najde način, po katerem se glede teh pridelkom vstreže enako kmetovalcem, kakor vojaštvu. Za zastopnika c. kr. kmetijske družbe Kranjske izbral je njen glavni odbor, svojega člana, državnega poslanca dr. Poklukarja.

Vprašanje konverzije kranjskega zemljiško-odveznega dolga rešeno je že toliko, da je v malo pričakovati, da vlada predloži državnemu zboru načrt zakona, v katerem se za konverzijo izreče prostost pristojbin in se vlada pooblasti, v smislu konverzije predrugaciti s kranjsko deželo sklenjeno pogodbo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Budgetna razprava bliža se svojemu koncu. Za ta teden ostal je samo še mali del poljedelskega ministerstva in pa pravosodno ministerstvo in videti je, da se poljedeljski proračun reši brez posebnih razprav, pri pravosodnem ministerstvu bodo pač štajerski in koroški, morebiti celo primorski nemškutarji in lahoni brusili svoje jezike zoper zapoved ministra Pražak-a, da se imajo na slovenske prošnje v slovenskih ali jezično mešanih krajih tudi vknjižbe izvrševati slovensko, toda z ministrom Pražak-om borijo se za narodno enakopravnost vsi slovaški in pravični nemški poslanci, posebno pa pravična stvar sama in zato mora zmagati ta in ojstrost nasprotovanja je le dokaz več, kako hudo je ponemčevanje samo zadeto po ministrovni naredbi.

Izmed razstav je sedaj najbolje obiskovana obrtnijska v rotundi v Praterji, binkoštno nedeljo in pone-

deljek obiskalo jo je na dan okroglo po 20.000 ljudi, med njimi tudi nekateri nadvojvodi.

Političen in trgovski svet z veseljem pozdravlja sedaj dodelane in odtvorjene železniške zveze na balkanskem polotoku doli do Solun-a. Odtvorjenje vršilo se je slovesno v navzočnosti zastopnikov vsih držav. Kot prvi sad zveze pokazala se je ustanovitev nove banke v Solunu z 2 milijonoma kapitala. Prava ustanoviteljica te banke je tukajšnja „Länderbank“.

Minuli teden sošel se je tukaj s svojo soprogo srbski kralj Milan, ki je tudi ogledal tukajšnje razstave in se sprehajal s sinom prestolonaslednikom. Toda s kraljico ni videti, da bi se bilo poravnalo nasprotje, ker se ni vrnila z njem v Beligrad, ampak podala se je s prestolnikom v Wiesbaden. Govori se, da so poglavitno politični uzroki, zavolj katerih se prihod njen v Beligrad zavračuje.

Čudno vedenje kaže tukajšnjo konservativno glasilo „Vaterland“ nasproti demonstracijam Schönerer-jevim. Ta list sprejel je najpred neki dopis Pattai-ov, v katerem si ta poslanec prizadeva dokazati, da je bila demonstracija zgolj protižidovska. Ko je potem pražka „Politika“ ojstro šibala tako proti avstrijsko ravnanje, izrekoma prepevanje pesmi „Die Wacht am Rhein“ pred spominkom Marije Terezije, pred cesarskim dvorom in pred vojnim ministerstvom, obrnil se je „Vaterland“ zoper „Politiko“ v posebnem članku, v drugem članku ravno tistega lista pa prav tako, kakor „Politika“ obsoja proti avstrijski del one demonstracije. — Sicer je pa minuli teden policija več oseb obsodila na nekoliko ur ali dni zopora zavolj vdeležbe pri demonstraciji ali prilepavanja listkov s tiskanim klicom: „Hoch Schönerer!“ Schönerer sam pa še vedno dohaja v zbornico, se ne oglašja sicer z lepo k besedi, toda sicer se vede, kakor bi se ne bilo zgodilo ničesar.

Istra. — Binkoštni ponedeljek odtvorila se je v St. Pelagio poleg Rovignja v navzočnosti nadvojvoda Karola Ludovika, in nadvojvodice Marije Terezije soproge njegove, primorska bolnišnica za skrofulozne otroke. kakoršna se nahaja tudi v Kraljevici pod Bakram blizo Reke.

Nemška. — Kar so „Novice“ pred kratkim pisale, potrjuje se tudi še po novejših dogodbah, da je namreč skrivna borba zoper prostejša načela cesarjeva v resnici huda. Nemški časniki pripovedujejo, da je cesar odlikoval z visokimi redi skoraj vse odličnejše politike liberalne stranke. Ko je knez Bismark to zvedel, se temu koraku ni mogel ustavljati drugače, kakor s tem, da je cesarju naznanil ostavko vsega državnega ministerstva, ako se nameravajo odlikovanje izvrši. To je cesarju za sedanje razmere zadostovalo, nameravajo odlikovanje opustiti.

Zdravje cesarjevo boljša se čudovito zoper vse sodbe zdravnikov. Cesar že pri lepem vremenu večidel dneva, biva na vrtu, ali se prepeljava, in je toliko

krepkejši, da je brez pomoči prestopil iz odprtega voza v zaprtega. Ravno tako se poroča, da je cesar zadnjič sprejel svojega zdravnika Makenzija z glasno govornimi besedami: „Danes sem imel prav dobro noč!“

Francoska. — Pristaši Napoleonistov imeli so te dni posvetovanje, kako dalje postopati. Navzoč je bil tudi princ Viktor Napoleon in sklenilo se je, osnovati agitacijski odbor, kateremu bode načelnik poslanec Jolibois z nalogom, da ljudstvo obdeluje za razpust zbornice in razpis splošnih volitev. Časniki trdijo, da je vojvoda Aumal-ski obsojal korak grof Pariškega, ker se je pridružil Boulanger-ju.

Laška. — V ponedeljek večer izšla je papeževa „enciklika“: „In plurimis“ do braziljanskih škofov, o odpravljenji sužnosti. V tem pisanji pravi Sv. oče: Nobeno darilo, katero sim prejel povodom jubileja, mi ni bilo pritjetnejše, kot odpravljenje sužnosti v Braziliji, kakor sem to že v minulem mesecu januarju izrekel braziljanskemu poslancu. Papež priznava prizadevanje cesarjevo in vladarice v ta namen in potem obširneje govori o kršanskem nauku glede sužnosti in prostosti.

Pogani so pač ravnali z enim delom ljudi, kakor z blagom, krščanstvo pa je že v prvih časih svojega obstanka pripoznalo enakost vseh ljudi. Potem spominja papež na to, kar so predniki njegovi, počenši s Hadrijanom I., storili za sužne.

Papež konečno škofom priporoča podpirati cesarja brasilijanskega.

Španjska. — Svetovno razstavo v Barceloni odtvorila je kraljica vladarica na binkoštno nedeljo z veliko slovesnostjo in v pričo 200 velikih vojnih parobrodov držav cele Evrope, ki so zbrani pred Barcelono. — Kraljica odlikovala je posebno avstrijski oddelek razstave s pohvalo, kako okusno je vredjena in v koliko čast služi avstrijskem razstavljalcem pod predsedstvom Lindheim-ovem. V nedeljo večer bil je na čast navzočih ptujih princev zelo sijajen banket, katerega so se vdeležili vsi principi, poslaniki in admirali. — Kraljico je ljudstvo povsod živahno pozdravljalo.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 9. maja ob 5. uri 15 minut popoldne.

Poslanec Ferjančič živo opisaval v obilno uro trajajočem govoru sodnijske razmere graškega nadsodišča, odločno je zavrnil surovosti Foreggerjove, stvarno razpravljajal osobna imenovanja in slovenske zemljiške knjige med živahno pohvalo desnice. Dalje govoril minister Pražak odločno stoječ za svoje naredbe.

Žitna cena

v Ljubljani 19. maja 1888.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 95 kr. — banaške 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice gold. 5 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 3 gold. 10 kr. — ovsa 4 gold. — kr. — ajde 5 gold. 60 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 05 kr. 100 kilogramov.